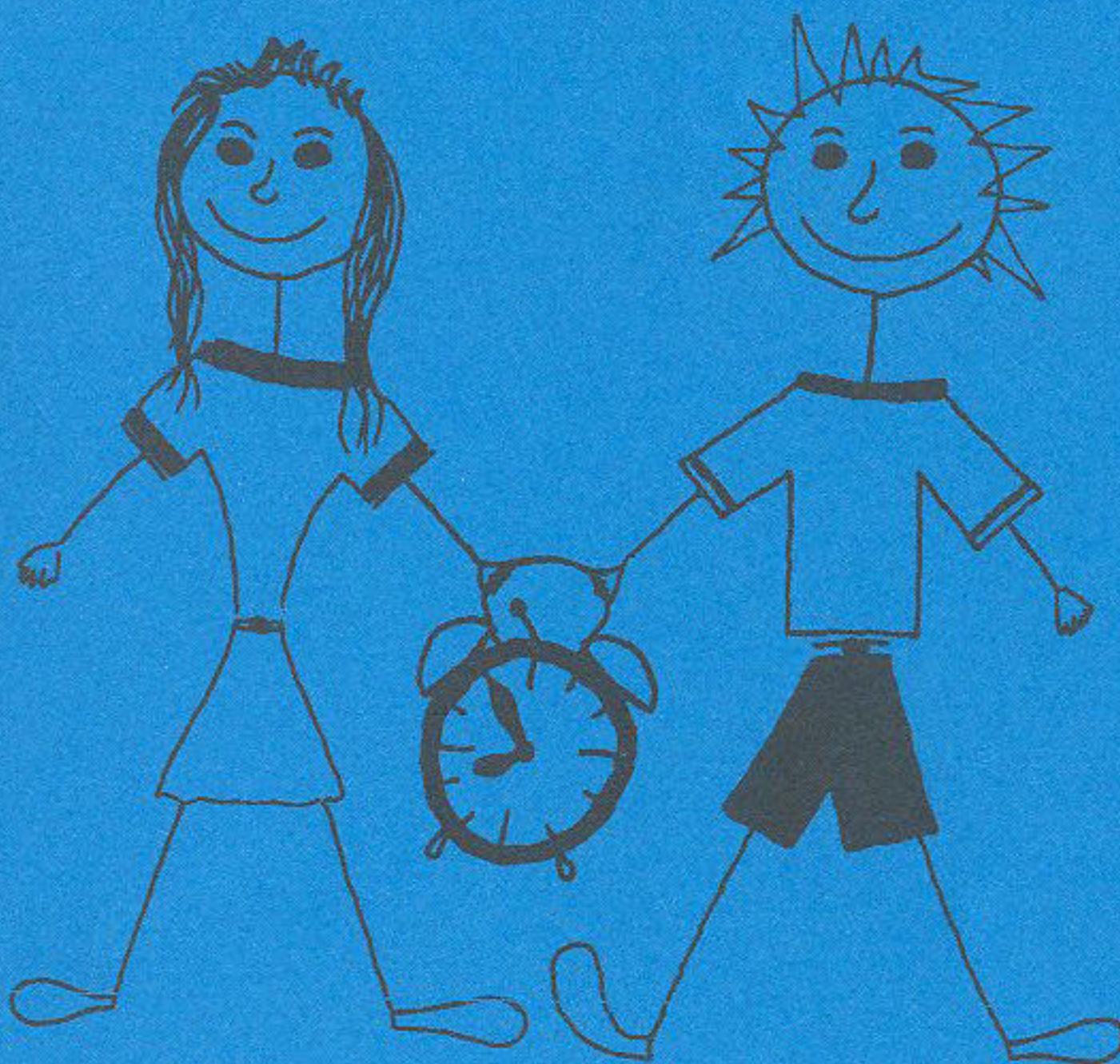

1. číslo - březen 1999

TAMám

naše motto: Veselme se s Veselíkem

časopis žáků (i učitelů) Základní církevní školy sester Vršilek v Olomouci

Obsah čísla

Úvodní slovo otce Jakuba Berky najdete na protilehlé straně. „Absolutně mě neboavla ruštna, k té jsem měl vyloženě odpovídat.“ říká ředitel Veselík na straně 3. Jak vypadala škola před šesti lety? O tom na 5. straně píše redaktor Martin Peřina. Byli jste už někdy v Žerotíně? Že ne? V tom případě máte možnost udělat si malý výlet s Pavlem Janičkem do jeho rodné vsi. Čtěte na straně 7. Recept na příjemné setkání s přáteli naleznete na straně 10. Soutěž a křížovky zapluňují strany 11 a 12. Obzvláště trpělivé čtenáře čeká úphě na konci pohádkový komiks.

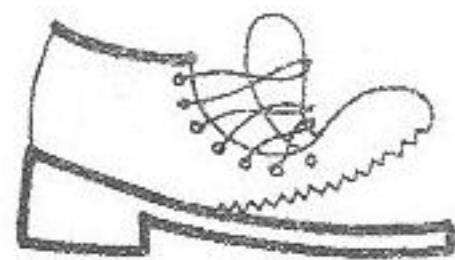
Příjemné počteníčko přeje redakce.

Děkujeme

našim sponzorům,
bez jejichž pomoci by tento časopis nemohl vystat.

Slovo úvodem...

otec Jakub Berka

Milí malí a velcí čtenáři,

tak už to chodí, že člověk za svého putování po této zemi není nikdy dost moudrý. Neustále zjišťuje, jak málo toho ví, a co ještě musí poznat. Čím více totiž poznává a proniká do tajů stvoření, tím více žasne nad pestrostí a krásou všeho, co Pán Bůh člověku daroval.

Buďme rádi, že to všechno můžeme vidět a vědět.

A aby to poznání přineslo plody, musí mít směr. Ten směr nám ukázal jeden moudrý člověk. Jmenoval se Bernard a žil v raném středověku. Svým žákům říkal:

„Poznávat jenom proto, abych něco věděl, je pouhá zvědavost. Poznávat proto, aby druzí věděli, že něco vím, je zase marnivost. Poznávat proto, abych se zdokonalil, je moudrost. Poznávat proto, abych i druhé zdokonalil, je láska.“

A láska – to je jméno našeho Pána. On dal každému dar mládí. Co člověk v mladém věku zasadí, to podzimem života sklidí.

Všě dobře! přeje

P. Jakub, roč kněz

Interview

Na naše otázky nášel
Ptala se Katka Dostálová.

odvahu odpovědat ředitel školy Aleš Veselík,
spolupracoval Martin Peřina.

Pane řediteli, jak jste spokojen se školou a jejimi žáky?

Se školou jsem spokojen velice. Co se týče žáků, obecně bych řekl, že spokojen jsem, ale je to hodně individuální. Jsou žáci, kteří podávají dobré výkony, ale jsou také žáci, kteří by mohli jak v učení, tak i v chování podávat výkony lepší. Samozřejmě v rámci svých možností.

Učil jste i na jiné škole?

Ano, dříve jsem učil na Střední průmyslové škole strojní v Olomouci. Jinak jsem také chodil na praxi – na Demlovu školu a na zdravotnickou školu.

Pocházíte z Olomouce?

Nepocházím z Olomouce. Narodil jsem se v Nymburku, což je město ve středních Čechách na řece Labi – asi 50 kilometrů od Prahy.

Cím jste chtěl být jako malý kluk?

Jako malý kluk jsem chtěl být učitel, protože už ve druhé třídě jsem si říkal, že mě to moc baví. Měl jsem rád své učitele, rád jsem chodil do školy, ale také samozřejmě jak kdy, jako vy. Vzpomínám na svého hodného pradědečka. Ten vždycky říkával: „Ty budeš jednou učitel.“ A mně se to splnilo, a proto jsem také učitel.

Bavil Vás jako malého kluka přírodopis, když ho teď učíte?

To rozhodně ano. Přírodopis mě bavil, přírodopisem jsem se zabýval, dokonce jsem si četl encyklopedie. Ty encyklopedie jsem i dostával, sám jsem si z toho vypracovával nějaké materiály. I povídky. Dělal jsem si pro sebe systém živočichů. Měl jsem docela štěstí na dobré učitele, kteří mi pomáhali. Nejvíce mi pomohl učitel na střední škole, kde vlastně došlo k tomu finálnímu rozhodnutí, jestli se tím přírodopisem budu zabývat profesionálně. Nakonec jsem šel na přírodovědeckou fakultu, abych se mohl stát učitelem.

A co ostatní předměty?

Jako jestli mě bavily jen některé předměty a jiné ne? No tak absolutně mě nebavila ruština, k té jsem měl vyloženě odpor. Ale myslím si, že to záleželo i na osobnosti učitele, který ten předmět učil. Je zajímavé, že mě moc bavila čeština, hlavně literatura. Vlastně mě bavily téměř všechny předměty. Například zeměpis a celkově humanitní předměty. Velice mě bavil dějepis. Docela dobře si pamatuji čísla, data, takže jsem s ním neměl problémy. A samozřejmě tělocvik, ten mě bavil nejvíce. Ale

jelikož jsem byl na sportovní škole, nepoznal jsem tělocvik jako vy, ale poznával jsem profesionální sport. Takže se vlastně nedá říct, jestli mě to bavilo, byla to pro mě v té době nutnost.

Jaký je Váš nejoblíbenější sport?

No to je strašně těžká otázka, protože můj nejoblíbenější sport... (přemýšlení) Mě baví sport jako takový. Pokud se u něho dobře pobavím, zasměju, zapomenu na své starosti, tak mě baví téměř jakýkoliv sport. Ale hlavně kolektivní hry: fotbal, basketbal i volejbal. Z individuálních sportů je to kanoistika, protože té jsem se věnoval vrcholově. V současnosti rád jezdím na horském kole. To si můžu dovolit. Takže vlastně cyklistika.

Jaké je Vaše nejoblíbenější jídlo?

Myslím, že nemám žádné nejoblíbenější jídlo. Ani tak neuvažuji.

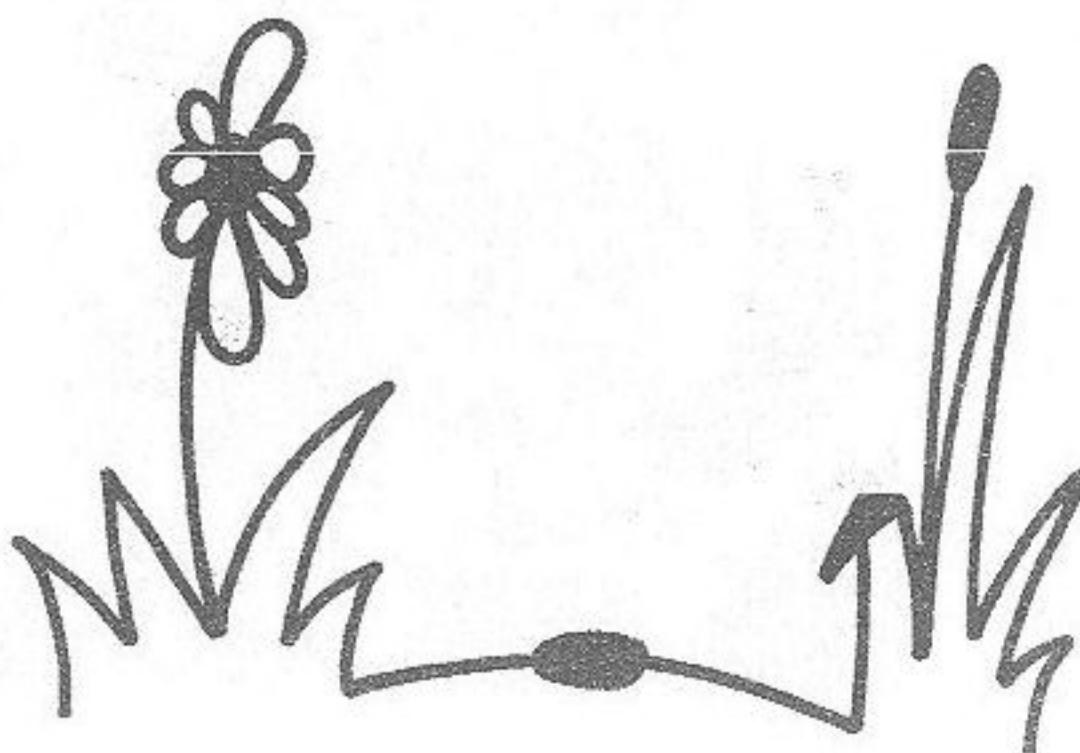

Nemám jídlo, které bych vynesl nad ostatní. Nejsem moc vybírávý.

Co na škole plánujete do budoucna?

Tuto otázku vám zodpovím příště.

■

Bylo nebylo?

Martin Peřina

Kdo by si v roce 1993 pomyslel, že o šest let později bude Základní církevní škola sester voršilek jednou z nejmodernějších v Olomouci. Vybavení, jaké dnes naše škola vlastní, je opravdu velmi kvalitní - například chemická laboratoř, počítače, keramická pec, nový nábytek a mnohé jiné. Všechny tyto věci mají svou historii. Do té patří i způsob, jak se na školu dostaly. Nebýt skvělého ředitele Aleše Veselíka, nikdy by asi toto vybavení naše škola nevlastnila.

Je lednový den a já si pomalu vybavuji vzpomínky na první třídu, na to, jaký byl první den v první třídě a mnohé jiné, co jsem za posledních šest let v naší škole zažil. O tyto vzpomínky bych se chtěl s Vámi podělit prostřednictvím tohoto nového školního časopisu. Tak od začátku.

Víte, že před oněmi šesti lety tato škola nebyla základní církevní, ale jen základní? My jsme (jako první třída) byli prvními průkopníky základní *církevní* školy a dodnes jimi jsme. Postupně, jak jsme

stoupali z první třídy do druhé, pak do třetí atd., se vždy jedna třída původní základní školy musela uvolnit. A dnes tady již není ani jcdna. Ještě nyní si pamatuji, že to vůbec nebylo jednoduché. Stávali jsme se terči provokací. Dokonce nás někdy jen tak bez důvodu napadali. Problémové byly i vztahy s Rómy. Tehdejší ředitel školy Jan Kunčar si toho moc

nevšímal a nechal nás tak zvaně „na holičkách“.

Vedle těchto nepříjemných stránek byly i stránky příjemné. Například *škola v přírodě*, kde jsme si vždycky užili mnoho legrace. Možná, že někdo z Vás už na takové akci byl, a víte tedy sami nejlépe, jak to tam vypadá. Takové výjezdy pořádala škola každý rok – až do páté třídy, kdy jsme jeli naposled. Od té doby jezdíme už jen na menší výlety.

Ale vrat'me se do první třídy. První den v první třídě byl asi jako tentýž den ve školce. Jenom jsme si hráli a seznamovali se. První písničku, kterou jsme se naučili, je známá: „Totó je den...“. Jistě ji už všichni znáte. Naučili ji nás sestry voršilky, které se tak pro

 nás staly vlastně i učitelkami. Nebýt jich, asi nikdy by nebyla naše škola založena.

V roce 1993 jsme pořádali úplně první školní besídku na této škole. A tato tradice se dochovala až dodnes.

Besídka probíhá vždy těsně před vánočemi. Také nás pravidelně navštěvuje svatý Mikuláš, kterého představují bohoslovci z olomouckého semináře.

Jak to tak po tom světě chodí, nic nevydrží věčně. Třeba jako ředitelské křeslo. Dřívější ředitel Jan Kunčar uvolnil své místo našemu současnemu panu řediteli Aleši Veselíkovi. Po jeho nastoupení se toho tady hodně změnilo. Byla to například nová chemická laboratoř vybavená mikroskopy a vším, co k chemii patří.

K hodinám

Informatiky se koupily nové počítače. Také nábytek, který byl potřeba, protože na tom starém se už nedalo učit. Dálco to je již zmiňovaná keramická pec a dílna.

Jak se bude osud školy vyvíjet nyní, je možná ve hvězdách, ale hlavně v nás samotných. ■

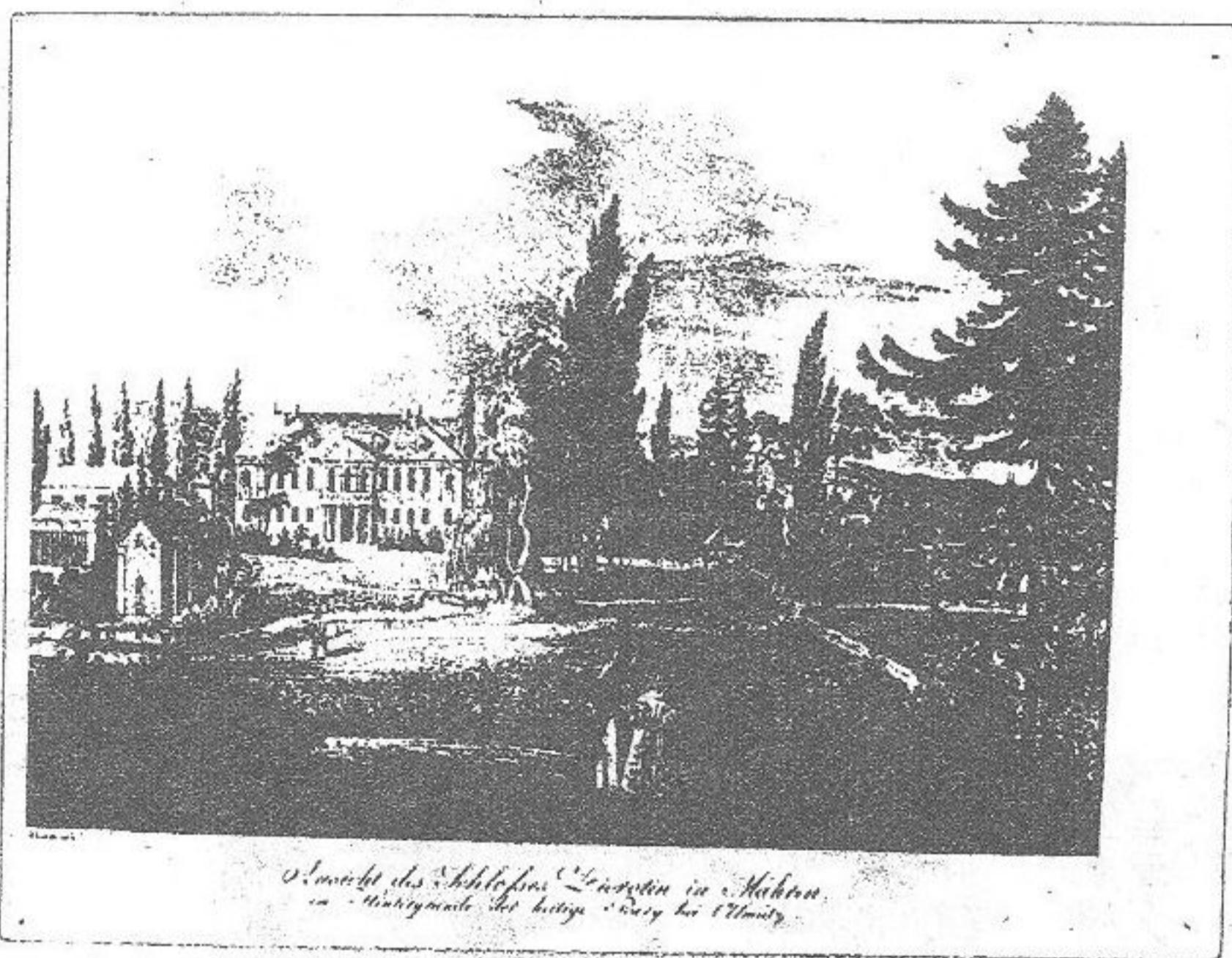

...a jak doma?

okénko do míst, kde obvykle přebýváme (tedy zdejší večeříme, spíme a snídáme)

Následující článek napsal Váš spolužák Pavel, který pochází z vesnice vzdálené asi 10 kilometrů severně od Olomouce – ze Žerotína. Možná, že už Vám dnes toto jméno nic neříká, ale před staletími bylo velice známé – i díky významnému moravskému šlechtici, jenž z něj odvozoval svůj původ.

-hoha-

Žerotín

Pavel Janiček

První zmínka o vesnici Žerotín je z roku 1131. Zdejší šlechta se od 13.

století podle ní psala ze Žerotína. Nejznámější je Karel Starší ze Žerotína – vůdce moravských stavů v 17. století a ochránce Jana Amose Komenského.

Žerotín zůstal v držení pánů ze Žerotína do roku 1480. Tehdy byl prodán Janem Starším ze Žerotína klášteru augustiniánů ve Šternberku a v jeho držení zůstal až do roku 1784.

V letech 1748 – 1751 zde byla postavena zděná rezidence pro rekreaci mnichů. Rezidenci tvořilo 20 pokojů, jídelna, kaple s dvěma oltáři, kuželna, oranžérie, zahrada a hospodářské budovy.

Po roce 1784 (kdy císař Josef II. zrušil klášter šternberských augustiniánů – pozn. –hoha–) připadla část pozemku samotnému Žerotínu, část nově založeným obcím Krmov a Strukov a část spravoval tzv. náboženský fond (založil Josef II.; obsahoval část majetku zrušených klášterů a náboženských spolků; měly z něj být financovány církevní záležitosti – pozn. –hoha–).

Žerotínský zámek koupil od náboženského fondu v roce 1826 hrabě Sainte Genois d'Aneacourt. Rozšířil a zvelebil okrasnou zahradu a vysadil v ní plno vzácných stromů (např. tulipánovník). V tu dobu stály

v zahradě čtyři sochy, které jsou nyní na zámku v jižní Moravských Valticích.

Roku 1879 byl žerotínský zámek prodán hraběti Janu z Liechtensteina, který vlastnil i zámek ve Valticích. V roce 1884 odkupuje zámek a hospodářské budovy akciová společnost Lukáš Škoda a spol. a zřízuje zde sladovnu. Od roku 1897 se tu vyrábí i sladová káva. Roku 1907 opět zámek změnil majitele. V dražbě ho koupil pan Svoboda. Jeho rodina ho vlastnila až do znárodnění v roce 1948. V tu dobu se zde kromě sladu vyráběla cikorka, žitná káva i marmeláda. Do roku 1992, kdy byl zámek vrácen, sloužil místnímu Jednotnému zemědělskému družstvu jako zahradnictví. Dnes je stavba jen nepatrně využita. (některé pokoje jsou zrekonstruovány, ale slouží soukromým účelům – pozn. –hoha–). ■

Anketa

(stala se Marie Drozdová)

- (1) Jaké povolání byste si vybral(a) mimo učitelství?
- (2) Čím Vás dokáží žáci nejmíce vyvést z míry?

Vilém Lukáš

- (1) Řidič tramvaje, hudební skladatel, lesník
- (2) Pokud jsou pasivní a smějí se malichernostem.

sestra Václava Lihová OSU

- (1) Zvědáčka.
- (2) To je tajemství.

Jamila Sedláčková

- (1) Dětská lékařka, lesní inženýrka.
- (2) Když podvádějí.

Alena Vrzalová

- (1) Psycholožka.
- (2) Negativně: v případě, že nedávají pozor; pozitivně: když mají rádi učitele.

Martin Nešpor:

- (1) Stolař.
- (2) Hloubosť oděrou do krásných slov.

Aleš Veselík

- (1) To nezáleží pouze na mě (úsměv)
- (2) Jen něco extrémního. Jsem rád, že zdán nemám žádou špatnou zkušenost.

Martin Látl

- (1) Konstruktér jemnomenchanických přístrojů, rockový zpěvák.
- (2) Soustředěnosti a aktivním přístupem.

A co Vy?

Jednoduchý Recept na příjemně prožitý Večer s přáteli:

1. Pozvete si skutečné přátele, se kterými si rozumíte.
2. Pak jim připravte toto jednoduché, leč velmi chutné jídlo - tzv. „Kuře na smetaně a na bramborách“:

Nejprve si přichystejte následující suroviny:

- libovolný počet kuřat (přímo souměrný s počtem strávníků)
- brambory či artemie (opět nutno přihlížet k počtu pozvaných - i nepozvaných - přátel)
- přibližně 250 ml smetany na průměrné 4 porce (tedy jedno kuře)
- dobré másličko od kramčky
- koření: něco ostrého (diabelská směs, grilovací koření, apod.)
zelené koření (bazalka, provensálská směs, oregano, ...)
a samozřejmě sůl
(Všeho tak akorát)

Pak uchopte patřičně hruboký plech či pekáč. Do něj umístěte nejprve syrové očistěné brambory v té podobě, v jaké je chcete podávat na talíř. Poté brambory patřičně osolte, přiměřeně okořete a dopříte kousky másla od kramčky. Vzápěti po dokončení této činnosti rozložte rozporcované kuře na brambory (míškem dolů, tedy kůží nahoru). Kuře upravte stejně jako brambory - osolte, okořete a obložte kousky máslicka. Nákonc vše zalejte smetanou a vložte do patřičně rozplátené plynové, elektrické či jiné trouby. Jídlo se připravuje přibližně hodinu, ale raději ho průběžně kontrolujte (abyste se vůbec najedli). K požívání tohoto pokrmu doporučují majonézu nebo tatarskou omáčku. Jedlá se o jídlo velmi nezdravé, ale zároveň strašlivě dobré.

Výhody této krmě:

- rychlá příprava
- brambory se tepelně upravují společně s kuřetem
- kuře není vysušené
- brambory netřeba jinak dochucovat

Soutěž

Kolik let je celé redakci tohoto časopisu dohromady? (Pomůcku najdete na zadní předsádce – všichni jsme tam uvedeni jménem, stačí odhadnout náš věk.) Své tipy napište spolu se jménem na kousek papíru a vhodťte jej do krabičky na „žurnalistické“ nástěnce ve druhém patře školy.

Správné odpovědi slosujeme. Na výherce čeká odměna v podobě originálního ručně pleteného „náramku přátelství“ z dílny věhlasného umělce Pavla Drozda.

Doplňovačky

„Zapište si to, nebot' to jsem vymyslel já. Dobrý, že?!“

Pokud Vás zajímá, který učitel naší školy tuto památnou větu pronesl, neprodleně se pust'te do následující doplňovačky. Tajenka obsahuje jeho jméno.

- 1. světec, který přijíždí na bílém koni
- 2. odborný název člověka dnešního typu (homo....)
- 3. autor příběhu o Rychlých šípech
- 4. bojové vozidlo
- 5. náplň do plníčkové pera
- 6. svazek obsahující text
- 7. ten, který se stará o komínky
- 8. psací potřeba
- 9. organizace, která doručuje dopisy
- 10. Smetánka lékařská
- 11. hudební dílo
- 12. historický stavební sloh

1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								

Tajenka další doplňovačky skrývá název oboru, který se zabývá vytvářením podobných věcí, jako je například tento časopis.

▼

1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					

1. zvíře s bodlinami
2. textilní přehoz na stůl
3. zvířec, které chodí pozpátku
4. systém rozdělující čas na roky, měsíce, týdny a dny
5. název tohoto časopisu
6. jihoevropský stát
7. slovo označující v české Morseově abecedě „“
8. hvězda nejbližší Země
9. název lodi, které se týká zatím nejznámější katastrofy tohoto druhu v dějinách
10. jméno a příjmení interpretky písni „My heart will go on“
11. domácí zvíře
12. název seriálu, ve kterém se objevují postavy agentů FBI Muldera a Scullyové

Pokud už znáte tajenu, zkuste zjistit, které francouzské slovo je v ní obsaženo a co znamená česky. Otázka zdánlivě obtížná, ale pokud pečlivě prolistujete tento časopis, jistě naleznete, co potřebujete. Budete-li úspěšní, odstříhněte vyplněnou doplňovačku, napište k ní ono slovo, své jméno a vložte ji do krabičky, která je umístěna na „žurnalistické“ nástěnce ve druhém patře školy. Správné odpovědi (stejně jako u soutěžců) slosujeme a tři výherci dostanou něco pěkného.

Tuto dvoustranu připravila Eva Štefllová.

Jak se Vám líbí...

...náš nový časopis TAMtam? Máte nějaké připomínky (co by měl nebo naopak neměl obsahovat)? Chcete nám (třeba něco milého) vzkázat? Pokud ano, pak neváhejte, vezměte tužku a papír a pište. Své výtvarny vhodte do krabičky na „žurnalistické“ nástěnce ve 2 patře školy.

Uznání...

...si jistě zaslouží Jaroslav Novotný ze 3. třídy, který je autorem vítězného návrhu na název tohoto časopisu TAMtam. Vydané a mnohými radošně přijímané motto Veselme se s Veselíkem vytvořila naše redaktorka Magda Drazdová ze 7. třídy.

Zveme Vás...

...do žurnalistického kroužku, který stojí u zrodu časopisu TAMtam. Scházíme se každou středu v učebně 6. třídy. Jeden týden máváme delší setkání (od 13.15 h do 14.30 h), další týden pak krátkou praktickou redakční parádu (od 13.00 do 13.30). Máte-li chuť a odvahu, už moc nečekajte a přijďte. Jestli se stydíte přijít sami nebo potřebujete získat bližší informace, zkонтakujte kohokoliv z redakční rady (méná hledejte na zadní předsádce).

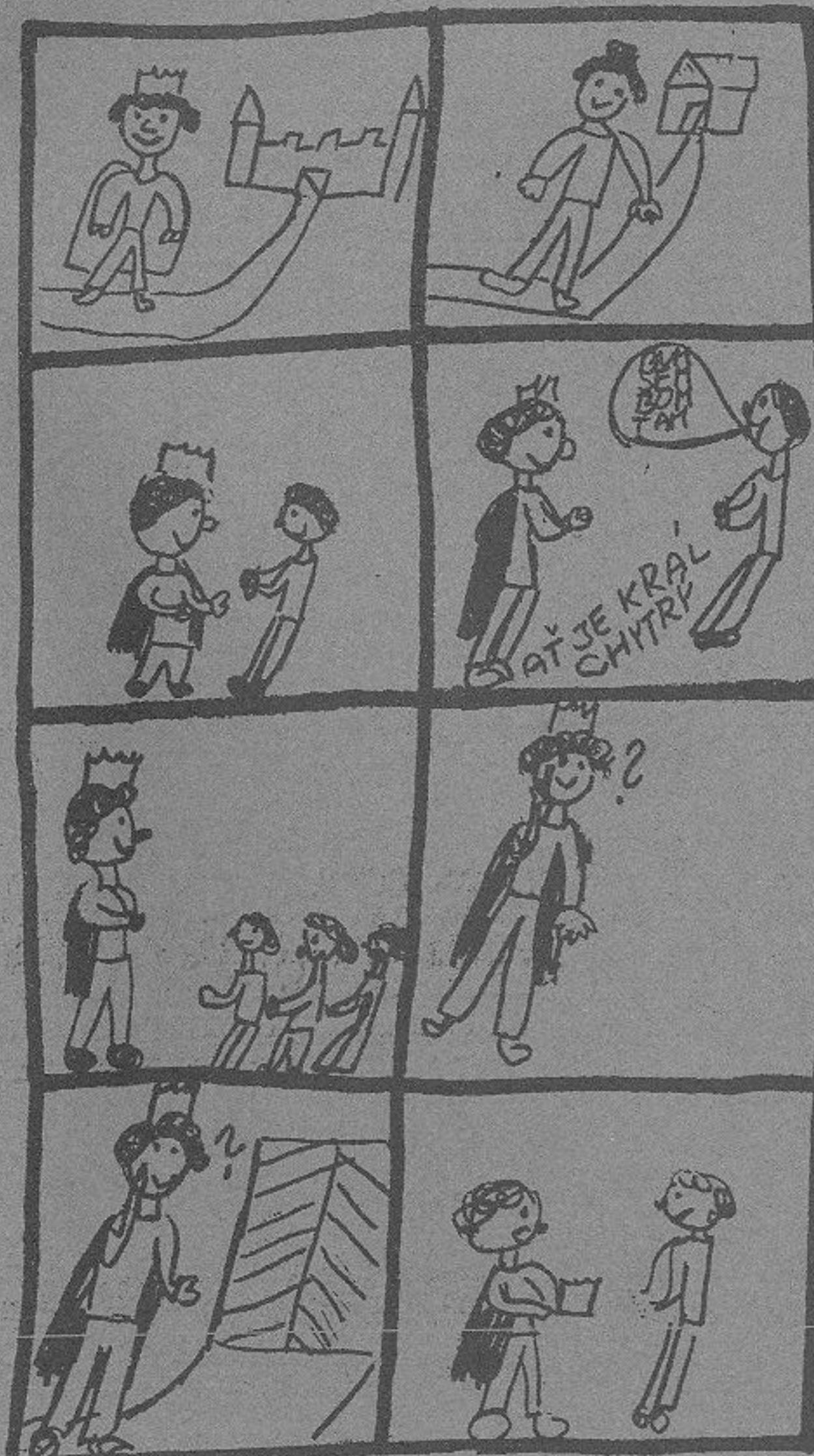
Škola hrou

Slovo žurnalistika nepochází z češtiny (jak lze poznat, protože v opačném případě byste mu dobrě rozuměli), ale z francouzštiny. Dnes označuje obor zabývající se předáváním informací většinu počtu příjemců prostřednictvím novin, rozhlasu, televize nebo internetu.

Synonymem žurnalisty je české novinář. Základ slova žurnalistika tvorí francouzské jour, což znamená den. Už první známé evropské noviny, které začaly vycházet před více než dvěma tisíci lety ve starověkém Římě, se nazývaly Acta diurna, tedy Denní zprávy.

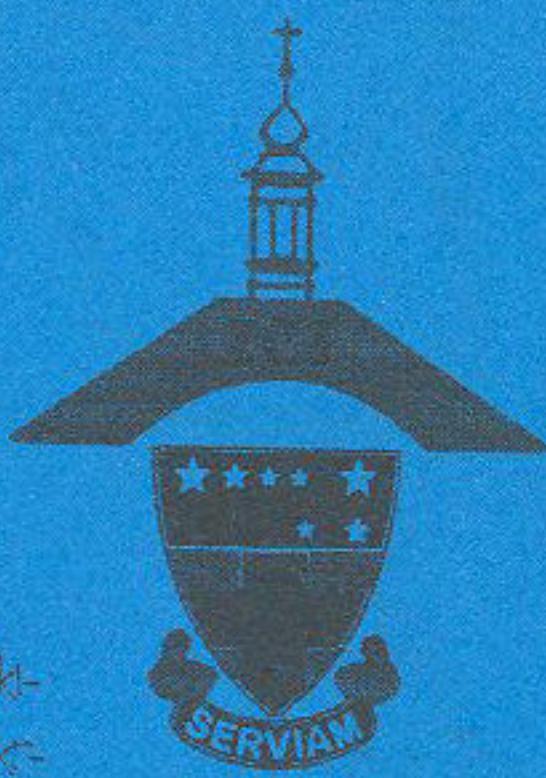
Pohádka

Tereza Kvapilová

váhout lépe. A tak končí naše pohádka o chytrém Honzovi a kloupném králi, který možná až tak úphě kloupný nebyl.

Na jednom rohutném hradě žil jeden král a byl to kloupný král. Na úphě jiném konci světa, v úphě jiném království se mezikm vydal do světa chytrý Honza. A jak tak šel, potkal kloupného krále. Ihu slovo dalo slovo a Honza krále přesvědčil, že může být chytrý. On (jako Honza) mu v tom bude pomáhat. A tak klou... Vlastně už tak trochu chytrý král vystoupil před lid a pravil: „Poznali jsem, že jsem chytrý.“ Avšak cíhal. Kvůli každé malíčkosti se musel radit s Honzou (sám totiž neznal odpověď) a v tom byla veliká potíž „Co nám dělat? Kdy to nám udělat?“ ptal se. Nakonec ho všechny ty otázky uranily a rozhodl se dát královskou korunu Honzovi. Prý bude

školní časopis **TAMtam**

redakce: Petra Šíšková -rki-
Martin Peřina -dyk-
Marie Dvozdrová -lolo-
Magdalena Dvozdrová -kki-
Eva Štefilová -šíší-
Káťka Dostálková -koko-
Pavel Jáníček -ara-
Tereza Kvapilová -kvás-
Pavel Dvozdi -mat-
Andrea Neputová -andy-
Petr Jaroslav Hachlická spoluautor
s Monikou Škerenčákovou OSU -mona-
Jan Hanák -hoha-

Veselme se s Veselíkem